

kowego z papierni do Cybiny i w Cybinie przy ujściu jej do starego rzeczyska Warty stwierdzono zasadnicze różnice w faunie.

Podczas gdy Cybina powyżej ujścia rowu ściekowego wykazywała obfitą ilość organizmów charakteryzujących wody czyste, w miejscu tem, poza innymi organizmami znaleziono: kielże zdrojowe (*Gammarus pulex*) oraz rzeczne (*Carinogammarus Roeselii*), to w punkcie drugim (przy ujściu Cybiny do starego rzeczyska Warty) stwierdzono zmianę w kierunku zupełnego prawie braku organizmów żywych, przyczem charakterystycznym jest, że znaleziono tu jeden martwy okaz kielża zdrojowego, co wskazywałoby na niedawny przepływ „fali“ ścieków i bezpośrednią jej szkodliwość (wedle otrzymanej na miejscu informacji papiernia zastanowiła pracę na 24 godziny przed badaniem). W starym rzeczysku Warty, poczynając od ujścia Cybiny aż do mostu na Śródcie znaleziono dużą ławicę z miazgi papierowej, leżącą na dnie zbiornika. Próbką pobrana z tej ławicy przy pomocy drągi wykazała brak organizmów żywych, z wyjątkiem jednej bardzo osłabionej ośliczki. Próbki pobrane przy brzegu drapaczem połowym wykazały dość obfitą ilość organizmów żywych (ośliczki, kielże, zdrojowe i rzeczne, ślimaczki, bardzo licznie pluskwiaki, pijawki i t. d.).

Przy objęździe całej przestrzeni rzeczyska Starej Warty poniżej ujścia Cybiny aż do mostu kolejowego stwierdzono, że górna partja (powyżej ujścia Cybiny) jest czysta, dolna natomiast wykazuje zupełnie odmienne stosunki, świadczące o zanieczyszczeniu. Zewnętrznie takim „wykładnikiem“ nawet dla laika zanieczyszczenia wody, był fakt, że od ujścia Cybiny, woda rzeczyska była mętną wobec kolosalnej ilości zawieszin, pochodzących ze ścieków papierni.

Przeprowadzony pomiędzy ujściem Cybiny a mostem śródeckim próbnny połów przywłoką o skrzydłach po 25 mtr. długich, 4,5 m wysokich, o oczkach 25 mm wykazał, że ze względu na istniejące tutaj ławice szlamu papierowego, odłów przy pomocy ciągniętych sieci jest w wysokim stopniu utrudniony i że tutaj następuje bardzo szybkie zużycie narzędzi rybackich wskutek osiadania szlamu papierowego na oczkach sieci. Połów ten dał w wyniku kilka sztuk drobnych płoci oraz 2 małe leszcze, które to ostatnie na spodniej stronie swego ciała miały niezwykle zabarwienie koloru cytrynowego, powstałe, jak przypuszczać należy, od barwników wpuszczanych przez papiernię.

Dalsze dwa połowy próbné przeprowadzone pomiędzy mostem śródeckim, a kolejowym dały w ogólnym wyniku jednego szczupaka żywego, oraz kilkanaście sztuk drobnych martwych płotek, z których jedne były świeżo śnięte, inne w stadjum zaawansowanego rozkładu.

Przy objeździe terenu stwierdziliśmy dalej, że przed mostem kolejowym na linii Poznań — Gniezno, znajduje się podwodny wał ziemny nie pozwalający na swobodny odpływ całkowitej masy wody z partji górnych w stronę Warty, tak że cała przestrzeń od ujścia rzeki Cybiny do wymienionego wału stanowi jakgdyby dużą masę, będącą rodzajem wielkiego osadnika dla ścieków papierni „Malta“; w misie tej deponuje się gross zawieszin, pochodzących z papierni, a do dalszych partji przelewa się jedynie warstwa kilkucentymetrowa wody pozbawionej wyżej wymienionych grubszych zawieszin. Wobec takiego stanu wpływ ujemnego działania ścieków papierni ogranicza się tylko do partji od ujścia Cybiny do mostu kolejowego, naturalnie poza najbardziej dolną partją rzeczki Cybiny.

Mając powyższy stan faktyczny na uwadze, dochodzimy do następujących wniosków:

1) Ścieki papierni „Malta“ dostające się drogą przez rów ściekowy i rzeczkę Cybinę do starego rzeczyska Warty, deponują się w związku z istnieniem wału podwodnego przy moście kolejowym na przestrzeni od ujścia rzeczki Cybiny do mostu kolejowego.

2) Złoża szlamu pochodzącego ze ścieków papierni „Malta“ czynią w wysokim stopniu uciążliwem wykonywanie rybołówstwa w starym rzeczysku Warty przy pomocy sieci ciągnionych, wskutek utrudnienia wyciągu pod wpływem szlamu obsiadającego oczka sieci.

3) Ścieki papierni „Malta“, osiadając czy to pośrednio na narzędziach, czy też wytwarzając szlam osiadający na nich spowodowują szybsze zużycie narzędzi rybackich tak ciągnionych, jak i cichego połowu.

4) Ścieki papierni „Malta“ powodują stałe zamulanie starego rzeczyska Warty, zmniejszając przez to zbiornik powyższy, jako teren połowu rybackiego.

5) Masy szlamu, pochodzącego z papierni „Malta“, osadzając się na dnie rzeczyska, powodują stosunki ujemne dla rozwoju organizmów, stanowiących pokarm dla ryb.

6) Szlam, pochodzący z papierni „Malta“, zasypuje rzeczysko, stanowiące doskonały teren tarliskowy dla ryb Warty i dla wychowu narybku, przez co pośrednio szkodzą one rybostanowi rzeki Warty.

7) Szlam, pochodzący z papierni „Malta“, deponuje się na dnie zbiornika, może przy pewnych warunkach atmosferycznych spowodować wskutek swojego rozkładu śnięcie ryb.

8) Ścieki papierni „Malta“ mogą zawierać w swoim składzie substancje (chlor, trujące barwiki, kwas siarkowy i t. d.), działające bezpośrednio trująco tak na ryby, jak i na organizmy stanowiące ich pokarm.

9) Zanieczyszczenie wody rzeczyska Warty ściekami papierni „Malta“ działa odstręczająco na wstępowanie ryb z Warty, czy to dla odbycia tarła, czy też dla żerowania w starym rzeczysku, stanowiącym znakomite miejsce dla obydwu celów.

10) Uprawnieni do rybołówstwa na Warcie mają prawo żądać od papierni „Malta“ zbudowania odpowiednich oczyszczalni-
ków dla zneutralizowania ścieków w tym kierunku, by były one zupełnie nieszkodliwe dla rybołówstwa na omawianej wodzie.

11) Uprawnieni do rybołówstwa mają również prawo do żądania odszkodowania za straty poniesione w rybołówstwie omawianej wody od chwili uruchomienia papierni „Malta“, które nastąpiło przed kilku laty.

